

Afzender: Social Enterprise NL

Onderwerp: reactie Social Enterprise NL niet invoeren artikel 77

Het ministerie van Economische Zaken heeft Artikel 77 van de nieuwe Europese richtlijn niet overgenomen in de voorgestelde conceptwetsvoorstel tot Wijziging van de Aanbestedingswet 2012. Social Enterprise NL pleit voor wel opnemen van dit artikel. Artikel 77 geeft nieuwe ruimte aan burgerinitiatief, buurt- en bewonersbedrijven, een door het kabinet gewenste ontwikkeling. Niet overnemen van artikel 77 strookt niet met de kabinetsdoelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van zorg en participatie.

Met de decentralisaties die op 1 januari 2015 in werking zijn getreden wil het kabinet de zorg dichter bij de burger organiseren. Kleinschalig, meer ruimte voor initiatief, lokaal eigenaarschap, wat de burger zelf kan doet de burger zelf. Het regeerakkoord spreekt van: “meer maatwerk, meer zorg in de buurt.”

Er verandert veel binnen zorg en welzijn, bezuinigingen leiden tot pijnlijke maatregelen en vermindering van diensten. Maar er is ook een andere ontwikkeling gaande, nieuwe initiatieven en sociale ondernemingen duiken op; zorgcoöperaties, online buurtplatforms, samenwerkingen van mantelzorgers, Eigen Kracht centrales, buurthuizen in eigen beheer en nog veel meer. Deze initiatieven hebben een aantal gemeenschappelijke kenmerken: kleinschalig, flexibel, vraag gestuurd, betrokken en gebaseerd op lokaal eigenaarschap. Modellen die zich richten op het verhogen van de leefbaarheid, meer en lokaal passender diensten voor minder geld en vermindering van bureaucratie en overheadkosten.

Veel van deze nieuwe initiatieven en sociale ondernemingen hebben een probleem: ze komen nauwelijks aan bod bij aanbestedingen. Aanbestedende diensten zetten grote, complexe opdrachten uit waarvan alleen de gevestigde orde de capaciteit en middelen hebben om aan mee te doen. Nieuwe initiatieven nemen ondertussen veel publieke taken op zich, maar worden hier niet voor vergoed. Dit brengt de haalbaarheid en de duurzaamheid in gevaar. Dit is een bekend probleem, het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft het initiatief tot een werkgroep *Maatschappelijk Aanbesteden* genomen om hier wat aan te doen. Veel gemeenten erkennen het probleem, maar geven aan niet de mogelijkheden te hebben om deze initiatieven een plek te geven, er is te weinig ruimte tussen een reguliere subsidie en een klassieke aanbesteding.

Het kabinet spreekt de burger aan op zijn eigen verantwoordelijkheid, maar grijpt niet de kans om hier nieuwe ruimte voor te creëren. Artikel 77 geeft overheden de mogelijkheden om aanbestedingen binnen ‘gezondheid, sociale en culturele diensten’ voor te behouden aan organisaties die ‘gericht zijn op het algemeen belang’ en een sterke mate van werknemersaandeelhouderschap of andere beginselen van participatie kennen. Kenmerken waar veel maatschappelijke initiatieven en sociale ondernemingen binnen het sociale domein aan voldoen. Andere landen laten zien dat het kan, voor het Verenigd Koninkrijk is Artikel 77 een belangrijk element om de ontwikkeling van *mutuals* te ondersteunen en heeft het artikel overgenomen: “*The implementation of the proposed Regulation 77 regarding reserved contracts for certain services is a strategic Government priority to support the mutuals programme.*”

Wij willen met grote nadruk aandringen op het opnemen van artikel 77.